

Dat wat je aandacht geeft groeit

Twee wolven

Ergens hier ver vandaan leeft een oude indiaan. Elke dag leert hij zijn kleinzoon lessen over het leven. Zo ook vandaag.

“Binnen in me is een gevecht gaande”, zegt hij tegen de jongen. “Het is een afschuwelijk gevecht tussen twee wolven. De ene wolf is slecht - hij bestaat uit woede, jaloezie, hebzucht, verwaandheid, schuld, wrok, leugens, valse trots, en superioriteit.

De andere wolf is goed - hij is blijdschap, vrede, liefde, hoop, kalmte, vriendelijkheid, en vrijgevigheid. Binnen in jou is dezelfde strijd aan de gang en datzelfde geldt voor ieder mens.”

De jongen denkt daar even over na en vraagt dan aan zijn grootvader:

“Welke wolf zal het gevecht winnen?”

De oude man glimlacht en antwoordt: “Degene die je voedt.”

Lesbrief bij verhaal: Twee wolven

Groep 3 t/m groep 8

Centraal thema

Dat wat je aandacht geeft groeit.

Onderliggend thema

Zélf de keuze hebben tussen ‘goed’ en ‘slecht’.

Kerdoelen:

34) Leerlingen leren zorg te dragen voor de lichamelijke en psychische gezondheid van henzelf en anderen.

37) Leerlingen leren zich te gedragen vanuit het respect voor algemeen aanvaarde normen en waarden.

Vooraf

Lees het verhaal en laat de boodschap goed tot je doordringen. Vertaal het verhaal naar situaties uit het dagelijks leven. Wat kunnen de leerlingen hiervan leren en waar zit de aansluiting bij hun leefwereld? Maak deze vertaling eerst helder voor jezelf. Misschien zijn sommige dingen moeilijk om in een keer te begrijpen voor de leerlingen, waar kun je extra uitleg geven?

Hieronder staan per bouw een aantal vragen en opdrachten binnen het thema op basis van het verhaal waarmee je met de leerlingen aan de slag kunt. Dit geeft de gelegenheid om erover na te praten, te discussiëren en te filosoferen. En het maakt een praktische vertaling.

Groep 3 en 4

- Wat vind je van de goede wolf?
- Wat vind je van de slechte wolf?
- Wie hoop je dat er wint? En waarom?
- Met welke wolf zou jij vrienden worden? En waarom?

Opdracht:

Laat de leerlingen de beide wolven tekenen.

Hoe ziet de goede wolf eruit en hoe ziet de slechte wolf eruit? Denk aan gebruik van bepaalde kleuren, materiaal, vormen, etc.

Leg de tekeningen van alle slechte wolven en van alle goede wolven bij elkaar. Welke spreekt je het meest aan?

Groep 5 en 6

De twee wolven staan voor goede gedachten en slechte gedachten.

- Heb je wel eens goede gedachten? Wanneer?
- Heb je wel eens slechte gedachten? Wanneer?
- Kun je een situatie noemen waarin je eigenlijk alleen goede gedachten zou moeten hebben, maar je ook slechte gedachten hebt? (Geweten)
- Met welke wolf in jou heb jij vriendschap gesloten en waarom?

Opdracht:

Verdeel de leerlingen in drie of viertallen en laat ze een situatie bedenken waarbij hun geweten opspeelt (ze twijfelen tussen goede en slechte gedachten). Het kan een situatie zijn die ze hebben meegeemaakt, maar ook een die verzonnen is. Help de leerlingen als zij er niet uitkomen.

Noem eerst een paar voorbeelden: de snoepkast staat nog op tafel en mama is even naar de wc, je vindt een portemonnee met heel veel geld erin op straat, je hebt geen zin in school dus zou je kunnen doen alsof je ziek bent, je wil een voetbalwedstrijd kijken op de verjaardag van je beste vriend(in), je ziet dat je vriend(in) een potlood pikt uit de winkel, etc.

Bespreek per situatie hoe de leerlingen het op zouden lossen en waarom.

Groep 7 en 8

- Begrijp je het verhaal? Wat denk je dat de oude indiaan bedoelt met het gevecht tussen de twee wolven?
- Geloof je dat ieder mens 'twee wolven' in zich heeft? Waarom wel of niet?
- Kun je een voorbeeld noemen van iemand die vriendschap heeft gesloten met zijn of haar goede wolf? Waar merk je dat aan?
- Weet je ook een voorbeeld van iemand die vriendschap heeft gesloten met zijn of haar slechte wolf? Waar merk je dat aan?
- Hoe denk je dat het komt dat mensen soms voor het goede en soms voor het slechte kiezen?
- Sta je zelf wel eens voor een beslissing waarbij je moet kiezen tussen 'goed' en 'slecht'?
- Hoe maak je in zo'n situatie een beslissing? Waar laat je die van afhangen?

Opdracht:

Laat de kinderen de komende week elke dag naar het jeugdjournaal kijken.

- Zie je daar mensen die vriendschap hebben gesloten met hun goede wolf?
- Zie je ook mensen die vriendschap hebben gesloten met hun slechte wolf?

Laat de leerlingen een lijst bijhouden van beiden.

Bespreek deze observaties na een week na. Wat hebben de leerlingen gezien? Wat valt op? Was het makkelijk? Begrijp je waarom deze mensen hun keuzes zo gemaakt hebben?